Kadernota 2026-2029 gemeente Vlieland

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Inleiding 3
Wijziging begroting 2025 4
Mutaties 11
Ontwikkelingen 11
Beleidsvoornemens 13
Dekkingsplan 15
Mutaties Algemene Reserve 17
Samenvattend 18

Inleiding

Onzekere toekomst.
Voor ons ligt het jaar 2026. Het jaar dat al geruime tijd de twijfelachtige titel draagt van “Ravijnjaar”. Alle inspanningen richting het Rijk, van onder andere de VNG, hebben de bewindslieden in Den Haag er (tot nu toe) niet in kunnen bewegen om de uitnames uit het Gemeentefonds terug te draaien. Ook de aanvankelijke jubelstemming over de uitkomsten van de voorjaarnota is weggeëbd naar mate er meer inzicht kwam in de werkelijke (structurele) gevolgen voor de gemeentefinanciën.
De precieze financiële vooruitzichten voor de gemeente Vlieland zijn daarom nog steeds erg ongewis. Het doemscenario waarbij ook nog een herverdeling zou plaatsvinden op basis van de “overige eigen middelen” (OEM) en dan met name de toeristenbelasting, lijkt vooralsnog afgewend.

Een belangrijk probleem waar we ons zorgen over maken, is dat de kosten voor (jeugd)zorg steeds hoger worden. Steeds meer mensen hebben zorg nodig, maar gemeenten krijgen hier te weinig geld voor van de landelijke overheid. Dit geldt ook voor Vlieland.
Er zijn al veranderingen geprobeerd om de vraag naar zorg te verminderen, maar die helpen nog niet genoeg. In de voorjaarsnota van 2025 is afgesproken dat gemeenten extra geld krijgen voor de jaren 2025, 2026 en 2027. Maar er is nog geen blijvende oplossing gevonden. In augustus gaan de overheid en de gemeenten hier verder over praten.
Als de landelijke overheid straks blijvend geld geeft, moeten gemeenten ook blijvend anders gaan werken om de zorgvraag kleiner te maken. Dat betekent dat we anders moeten omgaan met het doorverwijzen naar zorg, het geven van zorg en het voorkomen dat zorg nodig is.
Ook op Vlieland moeten we deze verandering in de zorg gaan uitvoeren. Dat doen we bijvoorbeeld met ons jeugdprogramma, met inzet op preventie en door een sterk netwerk op te bouwen. We vinden het belangrijk dat elke inwoner goede en passende zorg kan krijgen.

Grote projecten.
Ondanks de noodzaak om kritisch te zijn op onze uitgaven, zijn we druk bezig met het in kaart brengen en uitwerken van enkele grote opgaven op ons eiland. Projecten waarover u als raad zelf keuzes kunt maken, denk daar bij aan Flidunen, de damwanden in de aanloophaven, gemeentehuis en gemeentewerf, de energietransitie enz.
Daarnaast loopt nog het traject van “lucht uit de begroting” waarbij we op basis van de rekeningcijfers kijken of posten structureel naar beneden kunnen worden bijgesteld.

Kadernota.
Met de nu voorliggende kadernota schetsen wij de financiële ontwikkelingen en de uitgangspunten van onze inzet voor komend jaar. Deze uitgangspunten zullen bij het opstellen van de begroting 2026 verder uitgewerkt worden.
Voorstellen die wij in deze kadernota doen voor het verhogen van budgetten en belastingen en leges vinden hun grondslag in de meicirculaire 2025, welke op het moment van samenstellen van de kadernota net beschikbaar was

Wijziging begroting 2025

Doorkijk 2026 – 2029

Het meerjarenperspectief 2025 – 2028 liet in de begroting 2025 de volgende begrotingssaldi zien:

2025 € 829.715
2026 € 404.022
2027 € 306.216
2028 € 287.528

Er zijn (structurele) ontwikkelingen In het begrotingsjaar die aanpassing van de begroting noodzakelijk maken.
Met het vaststellen van deze kadernota worden daarom ook voorstellen tot een 2e wijziging van de begroting voorgelegd. Na wijziging geeft de begroting 2025 een meer actueel beeld.

Programma	Omschrijving begrotingswijziging	Bedrag 2025	Bedrag 2026	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029
		raming	raming	raming	raming	raming
	Resultaat bij begroting 2025	**829.715**	**404.022**	**306.216**	**287.528**	**287.528**
	1e begrotingswijziging raad 31 maart 2025					
5	Subsidie Bunkermuseum	-26.500				
6	Verhoging subsidie SKF	-300	-300	-300	-300	-300
6	Begroting na wijziging SOZAWE	-145.220	-146.247	-150.602	-140.436	-140.436
4	Verhogen budget schoolsport	-7.500	-7.500			
0	Opleidingen babsen	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
5	Poolcovers	-2.105	-2.105	-2.105	-2.105	-2.105
	Prognose resultaat na 1e BW 2025	**646.089**	**245.870**	**151.209**	**142.687**	**142.687**
	2e begrotingswijziging raad 7 juli 2025					
0	Stijging WKR kosten	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
0	Vergunningverlening en ondersteuning APV	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
1	Budget Deltaprogramma	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
0	Verhoging budget ICT De Wadden	-27.200	-29.000	-29.000	-29.000	-29.000
5	Subsidie Geitenbode	-15.000	0	0	0	0
7	Vervangen vuilniswagen 2e hands	-12.125	10.514	13.395	13.202	11.803
9	Aanpassingen algemene uitkering decentralisatie uitkeringen	193.000				
6	Decentralisatie uitkering bibliotheek	-100.000				
3	Diverse subsidies Lepelaar	-215.800	34.200	34.200	34.200	34.200
	Prognose resultaat na 2e BW 2025	**425.964**	**218.584**	**126.804**	**118.089**	**116.690**
	Onvoorzien indexering en rentestijging begroot 2025	**259.000**	**461.000**	**666.000**	**868.000**	**868.000**
	1e begrotingswijziging raad 31 maart 2025					
	2e begrotingswijziging raad 7 juli 2025					
div	Aanpassing budgetten verzekeringen	-18.900	-18.900	-18.900	-18.900	-18.900
0	Aanpassen budgetten ondersteuning raad	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
9	Aanpassingen algemene uitkering aantallen	-78.000				
	Prognose onvoorzien algemeen indexering na 2e BW 2025	**153.100**	**433.100**	**638.100**	**840.100**	**840.100**

Programma	Activiteit	Omschrijving activiteit	Subcategorie	Omschrijving subcategorie	L/B	Bedrag 2025	Bedrag 2026	Bedrag 2027	Bedrag 2028
		A. Vergunningverlening en onderst. APV							
9	EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099	saldo rekening baten en lasten	L	-7.500,00	-7.500,00	-7.500,00	-7.500,00
1	EP000456	Vergunningverlening evenementen	4380121	externe advisering en ondersteuning	L	7.500,00	7.500,00	7.500,00	7.500,00
		B. SPUK Nationale Isolatie Aanpak							
7	EP000451	Nationaal isolatieprogramma	4380107	overige goederen en diensten	L	19.690,00	0,00	0,00	0,00
7	EP000451	Nationaal isolatieprogramma	8431000	rijksbijdragen	B	19.690,00	0,00	0,00	0,00
		C. MJOP Boswijk							
6	EP000262	exploitatie woon-zorgcomplex de Ton	4380119	beheer en onderhoud algemeen	L	17.597,00	19.422,00	16.731,00	19.455,00
6	EP000375	Welzijnsgebouw Boswijk	4380119	beheer en onderhoud algemeen	L	2.451,00	1.987,00	1.857,00	19.280,00
6	EP000376	Woningen Boswijk	4380119	beheer en onderhoud algemeen	L	6.390,00	-2.491,00	-1.021,00	62.646,00
6	EP000261	mutatie reserve ouderenhuisvesting	8710017	reserve ouderenhuisvesting	B	26.438,00	18.918,00	17.567,00	101.381,00
		D. Subsidie geitenbode							
9	EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099	saldo rekening baten en lasten	L	-15.000,00	0,00	0,00	0,00
5	EP000457	Subsidie Geitenbode	4438000	Ink.overdr. – ov. instell. en pers.	L	15.000,00	0,00	0,00	0,00
		E. Vervangen vuilniswagen 2e hands							
7	EP000006	inzamelen en verwerken bedrijfsafval	4730000	afschrijvingen	L	4.966,00	4.966,00	4.966,00	4.966,00
7	EP000006	inzamelen en verwerken bedrijfsafval	4740000	toegerekende rentekosten	L	0,00	373,00	281,00	220,00
7	EP000157	Ophalen/afvoeren huisvuil ca.	4730000	afschrijvingen	L	13.159,00	-16.841,00	-16.841,00	-16.841,00
7	EP000157	Ophalen/afvoeren huisvuil ca.	4740000	toegerekende rentekosten	L	0,00	988,00	-1.801,00	-1.547,00
9	EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099	saldo rekening baten en lasten	L	-12.125,00	10.514,00	13.395,00	13.202,00
7	INV20252 0	Vuilniswagen HH	4320000	aanschaf duurzame goederen	L	105.270,00	0,00	0,00	0,00
7	INV20252 1	Vuilniswagen BA	4320000	aanschaf duurzame goederen	L	39.730,00	0,00	0,00	0,00
	BGR9	Totaal balansmutaties (tbv rondlopen begr Wijz. KD	9999999	sluitregel balansmutaties	B	145.000,00	0,00	0,00	0,00
7	EP000006	inzamelen en verwerken bedrijfsafval	8380090	overige opbrengsten	B	1.644,00	0,00	0,00	0,00
7	EP000157	Ophalen/afvoeren huisvuil ca.	8380090	overige opbrengsten	B	4.356,00	0,00	0,00	0,00
		F. Openbare bibliotheek							
5	EP000099	openbare bibliotheek	4438000	Ink.overdr. – ov. instell. en pers.	L	100.000,00	0,00	0,00	0,00
9	EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4380000	stelpost onvoorzien algemeen	L	-100.000,00	0,00	0,00	0,00
		G. Diverse subsidies Lepelaar							
3	EP000128	Info centrum De Noordwester	4380010	stelpost algemeen	L	-45.000,00	-45.000,00	-45.000,00	-45.000,00
3	EP000128	Info centrum De Noordwester	4438000	Ink.overdr. – ov. instell. en pers.	L	10.800,00	10.800,00	10.800,00	10.800,00
3	EP000128	Info centrum De Noordwester	4438000	Ink.overdr. – ov. instell. en pers.	L	150.000,00	0,00	0,00	0,00
3	EP000128	Info centrum De Noordwester	4438000	Ink.overdr. – ov. instell. en pers.	L	165.000,00	0,00	0,00	0,00
3	EP000199	Dorpsstraat 150	4380128	groot onderhoud	L	100.000,00	0,00	0,00	0,00

Programma	Activiteit	Omschrijving activiteit	Subcategorie	Omschrijving subcategorie	L/B	Bedrag 2025	Bedrag 2026	Bedrag 2027	Bedrag 2028
9	EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4380000	stelpost onvoorzien algemeen	L	-150.000,00	0,00	0,00	0,00
9	EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4380000	stelpost onvoorzien algemeen	L	-100.000,00	0,00	0,00	0,00
9	EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4380000	stelpost onvoorzien algemeen	L	34.200,00	34.200,00	34.200,00	34.200,00
3	EP000199	Dorpsstraat 150	8431000	rijksbijdragen	B	165.000,00	0,00	0,00	0,00
		H.Aanpassen budgetten ondersteuning raad							
0	EP000021	ondersteuning raad(-scommissies)	4380120	controlekosten accountant	L	19.000,00	19.000,00	19.000,00	19.000,00
0	EP000021	ondersteuning raad(-scommissies)	4380123	advertenties en voorlichting	L	-10.000,00	-10.000,00	-10.000,00	-10.000,00
9	EP000211	Onvoorziene uitgaven en budgetruimte	4380000	stelpost onvoorzien algemeen	L	-9.000,00	-9.000,00	-9.000,00	-9.000,00
		I. Aanpassing budgetten verzekeringen							
0	EP000002	college B&W	4380110	verzekeringspremies	L	-2.200,00	-2.200,00	-2.200,00	-2.200,00
8	EP000009	Stads- en dorpsvernieuwing	4380110	verzekeringspremies	L	400,00	400,00	400,00	400,00
5	EP000101	zwembad/sporthal Flidunen	4380110	verzekeringspremies	L	1.500,00	1.500,00	1.500,00	1.500,00
5	EP000114	monumentenzorg diverse	4380110	verzekeringspremies	L	-100,00	-100,00	-100,00	-100,00
7	EP000153	Huisartsenpraktijk miv 2022	4380110	verzekeringspremies	L	200,00	200,00	200,00	200,00
7	EP000154	Overige kosten volksgezondheid	4380110	verzekeringspremies	L	200,00	200,00	200,00	200,00
3	EP000199	Dorpsstraat 150	4380110	verzekeringspremies	L	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00
9	EP000211	Onvoorziene uitgaven en budgetruimte	4380000	stelpost onvoorzien algemeen	L	-18.900,00	-18.900,00	-18.900,00	-18.900,00
6	EP000262	exploitatie woon-zorgcomplex de Ton	4380110	verzekeringspremies	L	200,00	200,00	200,00	200,00
4	EP000289	exploitatie gebouw De Nieuwe School	4380110	verzekeringspremies	L	-300,00	-300,00	-300,00	-300,00
4	EP000290	stichting en instandhouding gebouw De Nieuwe Schoo	4380110	verzekeringspremies	L	2.500,00	2.500,00	2.500,00	2.500,00
0	EP000299	overhead: overige organisatie- en personeelskosten	4380110	verzekeringspremies	L	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00
0	EP000302	overhead: huisvesting binnendienst Ds 127 / 148	4380110	verzekeringspremies	L	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00
0	EP000303	overhead: gemeentewerf Fortweg 1A	4380110	verzekeringspremies	L	400,00	400,00	400,00	400,00
0	EP000304	overhead: algemene tractie- en hulpmiddelen buitendienst	4380110	verzekeringspremies	L	9.500,00	9.500,00	9.500,00	9.500,00
8	EP000309	beheer overige gebouwen en gronden	4380110	verzekeringspremies	L	-2.500,00	-2.500,00	-2.500,00	-2.500,00
1	EP000344	helihaven terrein en gebouw	4380110	verzekeringspremies	L	1.300,00	1.300,00	1.300,00	1.300,00
6	EP000356	Expl.coll. verwarming Boswijk	4380110	verzekeringspremies	L	260,00	260,00	260,00	260,00
6	EP000371	Servicekst Kwadrantg. Zorggebouw	4380110	verzekeringspremies	L	200,00	200,00	200,00	200,00
6	EP000376	Woningen Boswijk	4380110	verzekeringspremies	L	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00
6	EP000386	Servicekosten Welzijnsgebouw	4380110	verzekeringspremies	L	150,00	150,00	150,00	150,00
0	EP000387	Woningen wethouders	4380110	verzekeringspremies	L	100,00	100,00	100,00	100,00
8	EP000424	Oude bieb tijdens verhuur 0,00	4380110	verzekeringspremies	L	1.100,00	1.100,00	1.100,00	1.100,00
6	EP000261	mutatie reserve ouderenhuisvesting	8710017	reserve ouderenhuisvesting	B	2.810,00	2.810,00	2.810,00	2.810,00

Programma	Activiteit	Omschrijving activiteit	Subcategorie	Omschrijving subcategorie	L/B	Bedrag 2025	Bedrag 2026	Bedrag 2027	Bedrag 2028
		J. Stijging WKR kosten							
9	EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099	saldo rekening baten en lasten	L	-30.000,00	-30.000,00	-30.000,00	-30.000,00
0	EP000298	overhead: salariskosten	4110020	overige salariskosten	L	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
		K. Budget Deltaprogramma							
1	EP000003	Hoogwaterbestrijding	4380121	externe advisering en ondersteuning	L	5.500,00	5.500,00	5.500,00	5.500,00
9	EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099	saldo rekening baten en lasten	L	-5.500,00	-5.500,00	-5.500,00	-5.500,00
		L. Verhoging budget ICT De Wadden							
9	EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099	saldo rekening baten en lasten	L	-27.200,00	-29.000,00	-29.000,00	-29.000,00
0	EP000301	overhead: algemene automatisering	4380107	overige goederen en diensten	L	27.200,00	29.000,00	29.000,00	29.000,00
		M. Extra benodigd budget Omgevingsplan							
8	EP000340	Omgevingswet, algemeen	4380010	stelpost algemeen	L	-25.000,00	0,00	0,00	0,00
8	EP000362	OW Omgevingsplan	4380121	externe advisering en ondersteuning	L	25.000,00	0,00	0,00	0,00
		N. Aanpassingen algemene uitkering GF							
9	EP000211	Onvoorziene uitgaven en budgetruimte	4380000	stelpost onvoorzien algemeen	L	-78.000,00	0,00	0,00	0,00
9	EP000227	nog te bestemmen resultaat huidig jaar	4710099	saldo rekening baten en lasten	L	193.000,00	0,00	0,00	0,00
9	EP000209	Algemene uitkering gemeentefonds	8431000	rijksbijdragen	B	-78.000,00	0,00	0,00	0,00
9	EP000209	Algemene uitkering gemeentefonds	8431000	rijksbijdragen	B	193.000,00	0,00	0,00	0,00
		Totaal generaal lasten				**479.938,00**	**21.728,00**	**20.377,00**	**104.191,00**
		Totaal generaal baten				**479.938,00**	**21.728,00**	**20.377,00**	**104.191,00**
		Totaal generaal saldo				**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Een toelichting op de verschillende wijzigingen;

A. Vergunningverlening en ondersteuning APV B&W 18 maart 2025 zaaknummer 461559
Vergunningverlening voor ITGWO is een uitgebreider traject door dat er verschillende partijen zoals bijvoorbeeld de brandweer of de GGD om de hoek komen kijken. Voor deze vergunningverlening is extra ondersteuning voor nodig. Met deze ondersteuning hopen wij het proces in te richten volgens regelgeving en tegelijkertijd de medewerker die betrokken is bij de vergunningverlening te voorzien van de juiste handvatten. Daarnaast is er nu geen budget om ondersteuning of juridisch advies in te winnen waar dit steeds vaker nodig is.
Het jaarlijks benodigde budget van € 7.500 wordt geraamd t.l.v. de meerjarige jaarresultaten.

B. SPUK Nationale Isolatie Aanpak B&W 6 mei 2025 zaaknummer 468218
De Rijksoverheid heeft een nationale aanpak voor het isoleren van koopwoningen vastgesteld en daarvoor financiële middelen beschikbaar gesteld, inmiddels is de derde tranche beschikbaar. De gemeente moet een formele aanvraag doen bij het Rijk om de voor haar beschikbaar gestelde middelen te ontvangen. De te ontvangen middelen worden toegevoegd aan de uitvoering van de lokale isolatieaanpak op Vlieland. Hierdoor kunnen nog meer bewoners van Vlieland ondersteund worden bij de isolatie van de eigen woning. Kosten en baten zullen aan elkaar gelijk zijn.

C. MJOP Boswijk Raad 28 april 2025 zaaknummer 462720
Voor de woningen, het welzijnsgebouw en het zorggebouw in Boswijk is een meer jaren onderhoudsplan (MJOP) opgesteld door Woonscan. In het MJOP wordt kenbaar gemaakt wat de verwachte onderhoudskosten zijn voor de periode 2025-2033. De kosten voor onderhoud waren in de exploitatiebegroting van de Boswijk tot nog toe laag gehouden in afwachting van dit MJOP. Nu moeten budgetten voor onderhoud worden bij geraamd t.l.v. de bestemmingsreserve ouderen huisvesting.

D. Subsidie Geitenbode Raad 28 april zaaknummer 458208
Vanuit de Vlielandse gemeenschap is vorig jaar het initiatief gekomen om een nieuwe krant op te richten: ‘De Geitenbode’. De eerste editie van de krant werd verspreid op 4 april 2024. De gemeente heeft destijds het bestuur van ‘De Geitenbode’ een opstartsubsidie verleend van € 9.500 voor financiële zekerheid en om de krant het eerste half jaar gratis te verspreiden. De krant heeft inmiddels 437 abonnees, € 16.006 aan advertentie-inkomsten en er zijn een groot aantal vrijwilligers betrokken bij de totstandkoming van de krant. De krant draait echter op dit moment verlies en daarom heeft het bestuur om een financiële bijdrage gevraagd van € 15.000 om te onderzoeken welke kansen benut kunnen worden om de krant financieel gezonder te maken. Daarnaast heeft het bestuur tot 2028 een jaarlijkse subsidie aangevraagd met afbouwend karakter voor respectievelijk €9.000, €7.000 en €4.000. Over deze bedragen wordt eind 2025 een besluit genomen.

E. Aanschaf 2e hands vuilniswagen B&W 6 mei 2025 zaaknummer 469770
De huidige vuilniswagen is erg storingsgevoelig en valt met regelmaat uit, dit leidt tot hoge reparatiekosten en inefficiëntie. Om de dienstverlening aan onze burgers goed uit te kunnen voeren is de vuilniswagen vervangen. Vervanging van de vuilniswagen is meegenomen in de begroting van 2026. Omdat men hierbij uitging van een duurder exemplaar € 300.000 is er vanaf 2026 een besparing op de kapitaallasten te zien. Tijdens het presidium van maandag 28-04-2025 zijn de fractievoorzitters geïnformeerd over de voorgenomen koop. Waarbij het gebruikelijk is een raadsvoorstel op te stellen bij dergelijke situaties is er afgestemd dat deze aanpassing middels de begrotingswijziging kan worden afgehandeld

F. Decentralisatie uitkering bibliotheek Raad 26 mei 2025 zaaknummer 464381
De Rijksoverheid heeft via het Gemeentefonds voor 2025 een decentralisatie-uitkering van € 100.000,00 beschikbaar gesteld voor de gemeente Vlieland om de bibliotheek te versterken. Deze uitkering is een voorloper op de komende wijziging van de Wet Stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) in 2027. Door het verstrekken van de decentralisatie-uitkering aan BNF maakt de gemeente Vlieland de verdere ontwikkeling van de openbare bibliotheek op Vlieland mogelijk. De openbare bibliotheek is de plek voor persoonlijke ontwikkeling, kennisdeling en het bevorderen van een inclusieve samenleving. De openbare bibliotheek biedt iedereen, ongeacht achtergrond, gelijke toegang tot informatie, cultuur en kansen.

G. Diverse subsidies Lepelaar Raad 26 mei zaaknummer 468150
Begin 2024 werd duidelijk dat de verbouwing van de Noordwester geen doorgang kon vinden in verband met te hoge kosten voor de verbouwing voor de toen voorliggende plannen. Naar aanleiding van dit

bericht heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin zij het college verzoekt om toch nog een keer te inventariseren wat de mogelijkheden zijn omtrent natuureducatie en een natuur educatief centrum. Het college is daarmee aan de slag gegaan en dat heeft vervolgens geleid tot de oprichting van stichting Natuur Educatie Centrum Vlieland welke aan de slag zijn gegaan met het maken van plannen voor het natuur educatief centrum met een nieuwe naam; de Lepelaar. De basis voor deze plannen was nog steeds het *bidbook* dat destijds is opgesteld maar dan in afgeslankte vorm. Het Waddenfonds heeft inmiddels ingestemd met de gewijzigde plannen en heeft hiervoor €877.370.- euro beschikbaar gesteld en ook provincie Fryslân en het Natuur en Recreatiefonds hebben hun bijdrage aan de ontwikkeling van dit centrum bevestigd.
In deze begrotingswijziging is het bedrag voor achterstallig groot onderhoud volledig geraamd t.l.v. het jaarresultaat. Wanneer een nieuw MJOP gebouwen is opgesteld kan bekeken worden of er voldoende ruimte is in de voorziening groot onderhoud gebouwen om een deel van de kosten uit deze voorziening te bekostigen. Op dit moment is het niet te bepalen of deze ruimte er is, temeer omdat het groot onderhoud van de Dorpsstraat 150 de laatste jaren geen onderdeel meer was van het MJOP.

Overige aanpassingen budgetten
Daarnaast zijn er enkele budgetten voor bestaand beleid die aangepast moeten worden zonder dat hierover separate besluitvorming heeft plaats gehad. Het gaat om budgetten die in de loop van het jaar niet passend bleken te zijn of budgetten waarvoor in de loop van het jaar bleek dat we meer baten ontvingen dan geraamd. Er is bij al deze budgetaanpassingen geen sprake van nieuw beleid of een keuze die door de raad gemaakt moet worden

H. Aanpassing budgetten ondersteuning Raad
Met ingang van het boekjaar 2024 zijn de accountantskosten op basis van een nieuw contract gestegen. Bovendien zullen deze kosten jaarlijks geïndexeerd worden. Om naast de standaard controle nog wat ruimte over te houden voor overige advisering of controle moet het budget van € 26.000 verhoogd worden naar € 45.000.
Het budget voor verwerkingskosten voor de verschillende raadsbijeenkomsten kan juist naar beneden bijgesteld worden, omdat deze kosten zijn opgenomen in de totale kosten die wij voor ICT betalen aan De Waddeneilanden. De verlaging van het budget bedraagt € 10.000.

I. Aanpassing budgetten verzekeringen
De kosten voor verzekeringen zijn gestegen, verschillende budgetten worden hierdoor overschreden. T.l.v. de stelpost prijsstijgingen onvoorzien moest € 18.900 bij worden geraamd. De verzekeringsbudgetten voor de Boswijk worden t.l.v. de bestemmingsreserve ouderenhuisvesting geraamd.

J. Stijging aangifte WKR
Jaarlijks moeten wij bij de Belastingdienst aangifte doen van de kosten die onder het algemeen forfait van de Werk Kosten Regeling vallen. Op basis van onze loonsom is voor onze gemeente vrijwel geen ruimte om deze kosten zonder eindheffing te mogen uitbetalen. Dit is kenmerkend voor een kleine gemeente vanwege de vergoedingen die aan raadsleden en B&W worden betaald. Deze vallen voor een deel onder het algemeen forfait en leggen daarmee voor een kleine gemeente een groot beslag op de vrije ruimte. B.v. de reis- en verblijfskosten van onze bestuurders en medewerkers die aan de wal wonen zorgen daarnaast jaarlijks voor een hoog bedrag van kosten die onder het algemeen forfait vallen. Jaarlijks moeten we rekening houden met € 30.000 extra eindheffingskosten, dit wordt t.l.v. de jaarresultaten geraamd. Het totaal budget bedraagt hiermee € 80.000.

K. Budget Deltaprogramma
Voor de DVO Deltaprogramma wat via De Waddeneilanden loopt is een urenuitbreiding noodzakelijk. Omdat hiervoor nog geen specifiek budget was geraamd wordt nu het volledig benodigde bedrag van jaarlijks € 5.500 geraamd t.l.v. de geraamde jaarresultaten.

L. Stijging ICT kosten de Waddeneilanden
Met een aantal Friese gemeenten wordt in de centrumregeling Shared Service Centrum (SSC) samengewerkt. Dat betekent dat de gemeente Leeuwarden voor ons de ICT-voorzieningen realiseert. Als Waddengemeenten nemen we via ambtelijke werkgroepen deel aan de beleidsvorming van het SSC en werken we gezamenlijk aan het uitvoeren van ICT-projecten zoals de nieuwe digitale werkomgeving, de gezamenlijke inrichting van personeelsprocessen de vervanging van het telefonieplatform. Door deze investeringen, de stijging in de werkplektarieven een verdere toename van het aantal devices en accounts zien we dat de kosten de afgelopen jaren stijgen. Ook in 2024 blijkt het aantal producten dat we hebben

afgenomen van de gemeente Leeuwarden toegenomen. Het gaat dan onder andere om AFAS (personeels- en salarisadministratie) en een aantal GEO-taken (BAG, GIS) en applicaties rond Woo (Wet Openbare Overheid). Structurele verhoging is daarom nodig.

M. Extra benodigd budget Omgevingsplan

Voor het opstellen van het omgevingsplan is twee jaar geleden op basis van de toen voorhanden zijnde informatie uitgegaan van een overzetting van bestaande regels naar nieuwe regels en hier en daar een beleidsmatige aanpassing. Bovendien zouden er vanuit de gemeente de nodige werkzaamheden worden opgepakt. Inmiddels blijkt dat de software systemen het eenvoudig overzetten van bestaande regels niet faciliteren. Vanwege de keuzes die zijn gemaakt vanuit de digitalisering van omgevingsplannen en de leesbaarheid daarvan, moeten de regels zodanig worden vormgegeven dat deze vrijwel allemaal handmatig moeten worden omgezet. Daar komt bij dat we de pech hebben dat we inmiddels met onze softwareleverancier het slechtste systeem tot onze beschikking hebben. Samen met de andere gemeenten waarmee we dit contract hebben afgesloten, is inmiddels een nieuwe aanbesteding gestart. Een enkele gemeente heeft al een tweede systeem aangeschaft om daarin het omgevingsplan te gaan bouwen. Tot slot is er vanwege de drukte onvoldoende mogelijkheid om vanuit de gemeente zelf mee te bouwen aan het plan. Dit alles leidt tot veel meer werkzaamheden voor het bureau dan destijds kon worden ingeschat. Dit gebeurt in heel Nederland op basis van de ervaringen die worden opgedaan nu we met zijn allen werken aan het maken van het omgevingsplan.

De verwachting is dat er nog meer kosten zullen komen. We kunnen daarvoor gebruikmaken van het geld dat we van de Rijksoverheid hebben ontvangen voor de implementatie van de Omgevingswet. Geld dat in een stelpost is ondergebracht. Bijvoorbeeld als we kiezen voor een andere softwareleverancier. In dat geval zal de omzetting extra werkzaamheden met zich meebrengen. En er wordt een apart traject doorlopen voor het maken van een set basisregels voor de Waddenzee en Noordzee, samen met de 14 Waddengemeenten. Ook daarvoor zal een bijdrage nodig zijn. Desalniettemin zijn we een heel eind op weg met het omgevingsplan en gaan er ervan uit dat we dit in 2025 in concept met partijen kunnen gaan bespreken en in 2026 in procedure kunnen brengen.

De extra € 25.000 die we op dit moment denken nodig te hebben kan geraamd worden t.l.v. de stelpost omgevingsplan.

N. Algemene uitkering gemeentefonds

T.o.v. van de meicirculaire 2024 waarop de begroting is gebaseerd zijn m.n. de aantallen inwoners op Vlieland niet zo gestegen als waar in de rekenmodellen rekening mee werd gehouden. In deze groei van inwoners is in feite een stukje indexering van de algemene uitkering besloten. Voor onze gemeente is er dan ook een tegenvaller v.w.b. de indexering van de algemene uitkering van € 78.000. Het geraamde budget voor de algemene uitkering wordt daarom bijgesteld met dit bedrag t.l.v. de post onvoorzien voor indexeringen.
Daarnaast is extra geld ontvangen voor decentralisatie uitkeringen, t.g.v. het geraamde jaarresultaat kan daarom € 193.000 worden bij geraamd.
De volgende decentralistatie uitkeringen worden ontvangen;

Alleenverdienersproblematiek	€ 14.297
armoedebestrijding kinderen	€ 2.404
extra capaciteit BOA's	€ 28.565
gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	€ 175
impulsbudget sociale infrastructuur	€ 1.849
landelijke aanpak adreskwaliteit	€ 2.454
openbare bibliotheken	€ 100.000
uitvoeringskosten Omgevingswet	€ 62.272
veilig wonen	€ 7.062
vergunningverlening, toezicht en handhaving	€ 10.215
voorschoolse voorziening peuters	€ 2.653
Wet betaalbare huur	€ 12.029
Wet kwaliteitsborging bouw	€ 4.423
	€ 248.398

Mutaties

Ontwikkelingen

Op dit moment is een aantal ontwikkelingen bekend dat invloed heeft op het resultaat tot en met 2029. In onderstaande tabel worden deze ontwikkelingen zichtbaar. De ontwikkelingen worden hierna per item toegelicht.

Programma	Omschrijving Ontwikkeling	Bedrag 2026	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029
	Resultaat na wijziging begroting 2025	**218.584**	**126.804**	**118.089**	**116.690**
	Diverse ontwikkelingen				
div	1. cao loonstijgingen	**0**	**0**	**0**	**-153.000**
div	2. Actualiseren kapitaallasten	**-4.200**	**-4.200**	**-4.200**	**-12.600**
div	3 Opnemen stelposten voor afgeschreven activa	**-28.000**	**-39.000**	**-35.000**	**-42.000**
9	4. Stelposten onvoorzien prijsstijgingen en subsidies	**177.800**	**107.000**	**22.300**	**-261.800**
	Ontwikkelingen verbonden partijen				
1	5. Veiligheidsregio	**14.221**	**11.600**	**12.000**	**100**
6	6. De Dienst Sociale Zaken	**-18.200**	**-19.000**	**-20.000**	**-44.000**
7	7. FUMO	**0**	**0**	**0**	**0**
0	8. De Waddeneilanden	**3.931**	**4.108**	**4.293**	**-1.654**
	Prognose resultaat 2026 - 2029 na div. ontwikkelingen	**364.136**	**187.312**	**97.482**	**-398.264**

1. *Cao 2025 - 2027*
   Op dit moment zijn onderhandelingen over de nieuwe CAO Gemeenten die zal lopen van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027 net afgesloten. De salarissen van gemeentemedewerkers gaan in 2 jaar met gemiddeld 7,64% omhoog. Die stijging vindt plaats in stapjes. Vanaf 1 april 2025 stijgen de lonen met 2 procent. De laatste verhoging van 1,6 procent vindt plaats op 1 januari 2027. Met de verwachte financiële gevolgen van deze cao is bij de begroting 2025 zo goed mogelijk rekening gehouden. Voor 2025 werd rekening gehouden met een loonstijging van 3,15% en voor de jaren daarna met respectievelijk 4,7 , 4,8 en 4%.
   We sloten daarmee, evenals de gemeente Leeuwarden die onze salarisadministratie verzorgt, aan bij de loonvoet voor de overheidssector uit de meicirculaire 2024. Voor de begroting zal ook weer aangesloten worden bij de loonvoet voor de overheidssector uit de meicirculaire 2025. Daarnaast moet door B&W binnenkort de formatie waarop de begroting gebaseerd zal zijn, opnieuw worden vastgesteld. Op dit moment zijn de voorzichtig geraamde mutaties in deze kadernota daarom gebaseerd op de formatie zoals deze in 2024 is vastgesteld.

2. *Actualiseren kapitaallasten*
   De totale afschrijvingskosten wijzigen jaarlijks door nieuwe investeringen en het eindigen van afschrijvingstermijnen. De rentekosten wijzigen doordat op bestaande leningen wordt

afgelost en door het (her)financieren met nieuwe leningen van bestaande en nieuwe investeringen. Binnen niet al te lange tijd zal er op basis van de voorgenomen investeringen, opnieuw lang geld moeten worden aangetrokken. Er is meerjarig een stelpost opgenomen voor de rente van deze nieuwe lening.
Op dit moment is er geen reden om aan te nemen dat de afschrijvingslasten de komende jaren erg zullen afwijken van wat er in de begroting 2025 meerjarig is geraamd. Wel moet worden opgemerkt dat diverse geraamde investeringen voor 2025 op dit moment nog niet zijn uitgevoerd. Wanneer de investeringen niet zullen worden uitgevoerd, zal dit vanzelfsprekend wel van invloed zijn op de kapitaallasten. Daarnaast zal goed gekeken moeten worden naar de haalbaarheid van nieuwe investeringen op het moment dat geraamde investeringen in een jaar niet zijn gerealiseerd.

3. *Opnemen stelposten kapitaallasten*
Activa die de komende jaren zullen zijn afgeschreven maar nog niet gelijk vervangen worden verdwijnen voor wat betreft het budget voor kapitaallasten uit de begroting. Om ruimte voor kapitaallasten van deze activa in de begroting te behouden komen er stelposten in de begroting.

4. *Stelpost onvoorzien prijsstijgingen*
De provincie schrijft voor dat er jaarlijks een algemene post ter compensatie van mogelijke prijsstijgingen opgenomen moet worden. Meerjarig is hiervoor in onze begroting een stelpost opgenomen. De Loonkosten zullen voor 2025 en de jaren daarna zo realistisch mogelijk worden geraamd. Dit geldt ook voor de kosten Sociaal Domein en de kosten van de andere gemeenschappelijke regelingen.

De investeringsplannen zullen worden aangepast aan de nieuwe prijsniveaus. De stelposten zijn dan ook met name bedoeld voor de overige kosten of bijvoorbeeld de te verstrekken subsidies.

De stelpost zal worden aangepast m.b.v. de gecombineerde BBP-index uit de mei circulaire 2025;

2025: 5,87%
2026: 4,72%
2027: 4,39%
2028: 4,37%
2029: 4,15%

Een inschatting voor de bijstelling van de stelpost op basis van deze percentage ziet u in het overzicht. Wanneer blijkt, dat vanwege prijsstijgingen de budgetten niet meer toereikend zijn, kunnen uit deze stelpost prijsstijgingen, budgetten eventueel ook die voor subsidies, verhoogd worden.

5. *Veiligheidsregio*
De bijdrage die de gemeente Vlieland moet afdragen aan de Veiligheidsregio is meerjarig opgenomen in onze begroting. Op basis van de conceptbegroting van de Veiligheidsregio kan t.o.v. de voor de begroting van 2025 aangeleverde meerjarenraming wat budget vrijvallen.

De programmabegroting 2026 is opgesteld op basis van de eerder vastgestelde kaderbrief, die op 13 maart 2025 ongewijzigd is vastgesteld. De begroting bevat geen beleidsmatige of financiële afwijkingen ten opzichte van die brief. De inhoud richt zich op het versterken van een toekomstbestendige organisatie, met nadruk op de drie kerntaken van de VRF: brandweerzorg, crisisbeheersing en publieke gezondheidszorg. Voor 2026 zijn de speerpunten onder andere: het versterken van preventieve gezondheidszorg, de doorontwikkeling van de crisisorganisatie (waaronder het Veiligheidsinformatieknooppunt), het verhogen van de vakbekwaamheid binnen de brandweer en verdere digitalisering en professionalisering van de organisatie.

6. *De Dienst Sociale Zaken*
De conceptbegroting 2026 van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân bevat de financiële weergave van de uitvoering van de

Participatiewet, de WMO en de Jeugdwet, voor zover deze taken zijn gedelegeerd aan de Dienst. Ook de uitvoeringskosten van de Dienst zijn inbegrepen. De begroting 2026 is going concern opgesteld en bevat geen uitzettingen nieuw beleid, immers die bevoegdheid ligt bij de gemeenteraad. De bestanden zijn geïndexeerd conform de percentages in de september cirulaire 2024

Naast deze indexering zorgt b.v. het feit dat er een stijging is waar te nemen in de aanspraken op jeugdhulp voor een hoger benodigd budget. Over de nieuwe tarieven bestaat op dit moment nog geen duidelijkheid.

7. *Fumo*
De begroting van de Fumo is nog niet aangepast aan de Omgevingswet, omdat ervaringscijfers met betrekking tot het werken onder de Omgevingswet op dit moment nog ontbreken. Er is afgesproken om twee jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een evaluatie uit te voeren en op basis hiervan kentallen en frequenties indien nodig te herzien. De bijdrage van de gemeente Vlieland wijkt t.o.v. de begroting 2025 zo minimaal af dat aanpassing van het budget niet nodig is.

8. *De Waddeneilanden*
Bij de conceptbegroting voor 2026 van De Waddeneilanden en het meerjarenperspectief 2026 – 2029 is aansluiting gezocht bij de gerealiseerde cijfers van voorgaande jaren. Ten opzichte van de begroting 2025 hoeft ons budget voor de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling maar minimaal te worden bijgesteld.

Beleidsvoornemens

Er zijn een aantal beleidsvoornemens, die in deze kadernota al aan u worden voorgelegd.

Programma	Omschrijving beleidsvoornemen	Bedrag 2026	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029
	Prognose resultaat 2026 - 2029 na div. ontwikkelingen	**364.136**	**187.312**	**97.482**	**-398.264**
	Kadernota nieuwe beleidsvoornemens				
2	9. Uitwerking Integrale Waterveiligheid Strategie	-30.000			
7	10. Kosten duurzaamheidsprogramma na looptijd			-323.000	-323.000
div	11. Extern laten opstellen MJOP gebouwen	-33.000			
2	12. Extern laten opstellen MJOP wegen	pm			
0	13. Kapitaallasten Ipads raad	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
3	14 Toeristisch beleidsplan	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
5	15. Toekomst sportcentrum Flidunen	pm	pm	pm	pm
3	16, 'Vervangen damwanden	16.000	56.180	55.360	69.540
	Prognose resultaat 2026 - 2029 na beleidsvoornemens	**263.136**	**189.492**	**-224.158**	**-705.724**

9. *Uitwerking Integrale Waterveiligheid Strategie (IWVS)*
In 2024 is het IWVS per Waddeneiland vastgesteld door de raad. Het doel hiervan is om de leefbaarheid en het herstel na een overstroming te bespoedigen en te vergroten. In 2025 is met het Deltaprogramma met alle Waddeneilanden afgesproken dat de rapportage en aanbevelingen verder uitgewerkt dienen te worden. Dit om zowel concretiseringen te bieden voor ruimtelijk beleid als voor crisisbeheer. Hiervoor is in 2026 éénmalig € 30.000 nodig.

10. *Kosten Duurzaamheidsprogramma na looptijd*
Het huidige uitvoeringsprogramma Duurzaamheid loopt tot en met 2027. Om daarna uitvoering te kunnen geven aan de verduurzaming van Vlieland op onderdelen duurzame

energie en circulariteit is een voorlopige inschatting gemaakt van de kosten na 2027. De kosten zullen deels uit de bestemmingsreserve duurzaamheid worden gedekt.

11. *Kosten extern laten opstellen MJOP gebouwen*
    Door het opstellen van een meer jaren onderhoudsplanning (MJOP) voor gemeentelijke gebouwen krijgt de gemeente meer grip op toekomstige onderhoudsuitgaven. Dit bevordert een duurzame, doelmatige en toekomstbestendige aanpak van het gemeentelijk vastgoed en voorkomt onverwachte kosten. In de huidige situatie is geen volledige MJOP aanwezig, of ontbreekt deze geheel, waardoor onvoldoende inzicht bestaat in noodzakelijke investeringen.

    Gestart wordt met de grotere objecten: De Jutter, De huisartsenpraktijk, het havengebouw, de helihaven.

    Na de geplande renovaties volgen: De Lepelaar, de gemeentewerf en het gemeentehuis.

12. *Kosten extern laten opstellen MJOP wegen*
    Net als voor de gebouwen is het de bedoeling dat ook voor de wegen door een extern bureau een MJOP wegen opgesteld gaat worden, zodat een reële omvang van de voorziening groot onderhoud wegen bepaald kan worden.

13. *Aanschaf Ipad's voor de raad*
    Voor de nieuwe gemeenteraad zijn nieuwe iPad's nodig om de werkzaamheden goed te kunnen verrichten. De oude iPad's zijn dan 6 jaar in gebruik en afgeschreven.

14. *Uitvoering toeristisch beleid*
    In 2024 is het nieuwe toeristische beleid vastgesteld. Een van de pijlers uit dit toeristische beleid is meer samenhang in de marketing en informatievoorziening. De gemeente wil actief gaan sturen op balans, om Vlieland aantrekkelijk en leefbaar te houden. Om effectief te kunnen sturen op de schouder- en laagseizoenen, de gewenste doelgroep aan te trekken, en om het gedrag van bezoekers positief te kunnen beïnvloeden (nudging), is het van belang om de communicatie naar buiten en onderling op het eiland te optimaliseren. Een van de manieren waarop we dit willen bewerkstelligen is om toe te werken naar één krachtige marketingorganisatie. Om op een professionele manier hiermee aan de slag te gaan en toekomstbestendig te maken is het van belang hier ook voldoende budget voor te hebben. We ramen deze extra kosten op € 50.000.

15. *Toekomst sportcentrum Flidunen*
    Het huidige sportcentrum Flidunen, met name het zwembad, nadert het einde van zijn levensduur. Dit vraagt om strategische keuzes welke gevolgen hebben voor bewoners, toeristen en voor de financiële situatie van de gemeente Vlieland. Voorop staat dat Flidunen een belangrijke rol vervult als het gaat om de gemeentelijke taak en ambitie op het gebied van gezondheidsbevordering en preventie voor zowel bewoners als gasten. Daarnaast vervult het ook een belangrijke functie als slechtweer accommodatie binnen het toeristisch product Vlieland. In oktober 2024 is de startnotitie Flidunen goedgekeurd door de gemeenteraad. Naar aanleiding hiervan is de afgelopen maanden onderzoek gedaan naar verschillende scenario's. De uitkomsten van dit onderzoek zullen de basis vormen voor een besluitvormingsproces dat rekening houdt met de behoeften van alle belanghebbenden en de financiële consequenties.

16. *Vervanging damwanden in de jachthaven*
    De stalen damwanden in de jachthaven van Vlieland zijn ernstig aangetast door corrosie. Uit onderzoek blijkt dat bepaalde bacteriën in de bodem die roestvorming versnellen mede oorzaak zijn van deze snelle slijtage. Sinds 2019 is schade zichtbaar en zijn er zelfs verzakkingen achter de kade ontstaan. Dit kan leiden tot gevaarlijke situaties: stukken kade kunnen wegzakken. De nieuwe damwanden worden van een warmgewalst staal gemaakt en komen iets hoger te staan (+40 cm) om de haven toekomst bestendig te maken. Ook worden offeranodes aangebracht (stukjes metaal die expres sneller oxideren) om de nieuwe wanden te beschermen tegen aantasting. De gemeente Vlieland wil in samenspraak met de SAV de aangetaste damwanden vervangen. De werkzaamheden moeten uiterlijk in het voorjaar van 2027 plaatsvinden. Naast de extra kapitaallasten voor deze investering is er elke 2 a 3 jaar ook een onderhoudsbudget nodig van € 15.000.

Dekkingsplan

In deze kadernota zijn de volgende dekkingsmaatregelen geïnventariseerd:

Programma	Omschrijving dekkingsmiddel	Bedrag 2026	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029
	Prognose resultaat 2026 - 2029 na beleidsvoornemens	**263.136**	**189.492**	**-224.158**	**-705.724**
9	17. Algemene Uitkering gemeente fonds	215.833	82.808	-2.536	186.270
6	18. Vervallen stelpost besparing kosten jeugd	-27.000	-28.000	-28.000	-28.000
div	19. Leges en heffingen	pm	pm	pm	pm
9	20. Verhoging belastingen	35.806	35.962	42.320	182.120
9	21. Verhoging aantal overnachtingen toeristenbelasting	60.000	60.000	60.000	60.000
7	22. Bijdrage bestemmingsreserve duurzaamheid			223.000	223.000
3	23. Bijdrage stelposten economie en toerisme	30.000	30.000	30.000	30.000
	Prognose resultaat 2026 - 2029	**487.775**	**340.262**	**70.626**	**-82.334**
	Incidentele baten en lasten	-278.000	-289.000	-296.000	-296.000
	Prognose structureel resultaat 2026 - 2029	**209.775**	**51.262**	**-225.374**	**-378.334**

17. *Algemene Uitkering gemeentefonds*
De begroting van de algemene uitkering zal worden opgesteld op basis van de meicirculaire 2025.
In de circulaires wordt rekening gehouden met een groei van de bevolking die voor de gemeente Vlieland naar verwachting niet reëel is. De gemeente Vlieland is geen krimp gemeente maar wel een gemeente met weinig of geen groei voor wat betreft het inwoner aantal. De gemeente kan daardoor minder profiteren van de stijging van het deel van de algemene uitkering wat gebaseerd is op bevolkingsgroei. Voorzichtigheidshalve worden voor de begroting de groeifactoren dus aangepast aan de Vlielandse situatie.

De maatstaf huishoudens met een laag inkomen heeft een grote invloed op onze algemene uitkering, ze spelen b.v. ook een grote rol in de hieronder opgesomde mutaties voor de jeugdzorg. In de berekeningen is zowel bij extra te ontvangen gelden als bij kortingen rekening gehouden met een lager aantal huishoudens met een laag inkomen, als waarvan in de rekenmodellen van wordt uitgegaan.

Ten opzichte van de meicirculaire die werd gebruikt voor de begroting 2025 zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd die van invloed zijn op het te ontvangen bedrag van het rijk;

<u>Wijzigingen Accres</u>
Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De jaarlijkse toe- en afname van het gemeentefonds wordt het accres genoemd. In de meicirculaire 2025 is een nieuwe accresraming opgenomen voor de jaren 2026 en verder.
Vanaf 2024 is het accres gekoppeld aan de bbp-normeringssystematiek. Uitgangspunt is dat de fondsen meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgen.

<u>Demping terugval gemeentefonds 2026</u>
Vanwege de terugval in het gemeentefonds vanaf 2026 heeft het rijk besloten extra middelen beschikbaar te stellen (€ 22.000).

<u>Plafond BTW compensatiefonds</u>
De BTW op gemeentelijke taken kunnen gemeenten compenseren. Er is echter een plafond ingesteld voor het totale bedrag wat alle gemeenten gezamenlijk mogen compenseren. Wanneer dit plafond niet bereikt wordt, ontvangen gemeenten na afloop van

een boekjaar het verschil via het gemeentefonds. Wanneer gemeenten minder investeren is dit bedrag hoger. In 2024 is duidelijk weer meer geïnvesteerd door gemeenten wanneer deze trend zich doorzet ontvangen wij minder middelen uit het gemeentefonds. Provincie en VNG raden aan hier rekening mee te houden (€ 25.000).

Aanvullend budget voor Jeugd wat ook bij onze gemeente zorgt voor betere resultaten in 2026 en 2027;

Tekorten budget Jeugdzorg
Tekorten in het budget Jeugdzorg worden in gelijke delen verdeeld over gemeente en rijk (€ 18.000).

Groeipad maatregelen Hervormingsagenda
Het in groeipad van de maatregelen van de Hervormingsagenda wordt verzacht (€27.000). De volledige besparing van de Hervormingsagenda wordt in 2028 gerealiseerd (€ 24.000 -\-).

Maatregelen voor besparing in de jeugdzorg die ook bij onze gemeente zorgen voor een lagere uitkering uit het gemeentefonds vanaf 2028;

Eigen bijdrage jeugdzorg
Er wordt een eigen bijdrage ingevoerd voor jeugdzorg per 1 januari 2028 (€ 14.000-\-).

Sturen op trajectduur
Rijk en gemeenten gaan met de sector afspraken maken over hoe we beter kunnen sturen op trajectduur(€ 4.000-\-).

Indexeren opbrengst Hervormingsagenda
De besparingsopgave van de Hervormingsagenda Jeugd is in prijs- en volumepeil 2019 ingeboekt. Er is een hogere besparing te veronderstellen aangezien prijs en volume sinds 2019 zijn gestegen (€ 27.000-\-).

Hervormingsagenda Jeugd
De besparingen die verwacht worden door de Hervormingsagenda Jeugd worden in 2028 gerealiseerd. Over de verdeling van een deel van deze middelen vindt nog gesprek plaats (€ 2.000).

Extra decentralisatie uitkeringen
Tot slot ontvangen we ook meer decentralisatie uitkeringen, de grootste daarvan is de uitkering voor openbare bibliotheken van € 100.000 voor zowel 2025 als 2026. Vanwege deze uitkering zijn de geraamde inkomsten uit het gemeentefonds in 2026 dus € 100.000 hoger. Hiervoor moet echter een waarschuwing worden afgegeven omdat de meerkosten die wij naar alle waarschijnlijkheid voor de bibliotheek moeten maken nog niet in deze kadernota zijn opgenomen.

18. *Vervallen stelpost besparingen Jeugdzorg*
Door de onder de vorige punten opgesomde maatregelen voor de jeugdzorg moet de stelpost die we in de begroting van 2025 nog mochten opnemen voor te verwachten besparingen in de jeugdzorgkosten vervallen.

19. *Leges en heffingen*
Leges en heffingen (burgerzaken, omgevingsvergunningen, riolering, afvalstoffenheffingen, reinigingsrechten en begraafrechten) mogen maximaal kostendekkend zijn. Deze berekening zal bij de begroting worden gemaakt.

20. *Verhoging belastingen*
In de laatste begrotingen is voor de verhoging van de belastingen aangesloten bij het percentage wat hiervoor in de meicirculaire stond vermeld. De landelijke gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden zijn volgens deze circulaire gestegen van 994 naar 1.052, dit is een stijging van 5,835%. Voorgesteld wordt om dit percentage voor de verhoging van de belastingen in de begroting 2026 te gebruiken. Meerjarig kan dan evenals vorig jaar de gecombineerde BBP-index uit de mei circulaire 2025 gebruikt worden;
2027: 4,39%
2028: 4,37%
2029: 4,15%

21. *Verhoging aantal overnachtingen toeristenbelasting*
    Nadat bij de begroting 2025 was besloten voor de berekening van de toeristenbelasting inkomsten uit te gaan van een lager aantal overnachtingen, bleek bij de aangifte toeristenbelasting 2024 toch een hoger aantal overnachtingen. In overleg met de afdeling belastingen zal voor de begroting 2026 en verder bekeken worden welke stijging van het aantal overnachtingen reëel is om mee te gaan ramen. Voorlopig plannen we een stijging op basis van het aantal overnachtingen van € 60.000, het bedrag wat ook genoemd is als dekking van de kosten voor de vervanging van de damwanden in het raadsbesluit van 26 mei 2025.

22. Bijdrage bestemmingsreserve duurzaamheid
    Zie ook onder de beleidsvoornemens het uitvoeringsprogramma duurzaamheid zal gedeeltelijk uit de bestemmingsreserve duurzaamheid bekostigd worden.

23. Stelposten economie en toerisme
    Als gedeeltelijke dekking voor het toeristisch beleidsplan zullen de stelposten economie en toerisme voor een gedeelte vervallen.

Mutaties Algemene Reserve

Er zijn voor deze kadernota geen beleidsvoornemens aangedragen die voor nieuwe onttrekkingen aan de algemene reserve zouden leiden.

Het verloop van de Algemene Reserve is als volgt;

Stand algemene reserve 1 januari 2025	**3.496.693**
Bij in 2025;	
Saldo jaarrekening 2024	1.505.279
Uitnames 2025;	
begrotingswijzigingen 1 2025 restant budgetten 2024	-256.712
prognose algemene reserve inclusief jaarresultaat 31 december 2025	4.745.260
Bij in 2026;	
Saldo resultaat 2025 t/m begrotingswijziging 2 2025	425.964
saldo stelpost onvoorzien 2025 indexering t/m begrotingswijzing 2 2025	153.100
prognose algemene reserve inclusief jaarresultaat 31 december 2026 (minimale stand € 2.000.000)	5.324.324

Samenvattend

Samenvattend kan gesteld worden dat de kadernota in dit jaar een startperspectief biedt voor de begroting 2026. De prognoses laten voor de jaren 2026 en 2027 een positief resultaat zien maar voor het jaar 2028 en 2029 een negatief resultaat. Gezien de kortingen die vanaf 2028 door het rijk zijn voorzien voor de algemene uitkering ligt dit ook wel in de lijn met de verwachtingen.

Overigens dringen zowel VNG als de provincie er op aan dat het resultaat in 2026 en 2027 bij voorkeur positief geraamd zou moeten worden. Wanneer dit niet mogelijk is en het resultaat in 2026 negatief is, mag het laatste jaar, dus 2029, niet negatief zijn. Omdat wij naar verwachting een positief resultaat zullen hebben in zowel 2026 en 2027 is het toegestaan dat wij over de jaren 2028 en 2029 een negatief resultaat hebben.

Omdat hierover nog geen besluitvorming heeft plaats gehad zijn er diverse toekomstige uitgaven waarmee in deze kadernota geen rekening is gehouden, te denken valt aan; renovatie en subsidie sportcomplex Flidunen, Wet Stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen, verduurzaming gemeentehuis, 2e fase vervanging damwanden en verschillende projecten voor het creëren van extra woonruimte.
Daarom zal bij het opstellen van de begroting opnieuw gekeken worden naar mogelijkheden om lucht uit de begroting te halen, te bezuinigen of extra inkomen te genereren.